

ABSTRAKT:

Východiska: Celé výzkumné šetření vychází z hypotézy, že vlivem pravidelného a dlouhodobého abúzu návykových psychotropních látek se zvyšuje riziko vzniku poškození exekutivních a kognitivních funkcí u daného uživatele. Pokud dojde k rozvoje deficitu, velmi často dochází ke snížení kvality života jedince. Adiktolog by měl být schopen u svých pacientů zpozorovat deficit a pokud by byl potvrzen, také správným způsobem intervenovat.

Cíle: Cílem výzkumného šetření je vytvoření návrhu dvou kognitivních rehabilitačních programů, které by se daly implementovat do klinické práce s adiktologickými pacienty. Pokud by byl zjištěn exekutivní či kognitivní deficit u pacienta, vybrané programy by měly být schopny kvalitní a účinné rehabilitace. Každý z programů by tímto způsobem mohl přinést vyšší kvalitu života u vybraných pacientů. Dalším cílem diplomové práce je otestování vybraného výzkumného souboru na poškození exekutivních funkcí. Výzkumný soubor je rozdělen na čtyři skupiny. Každá skupina je charakteristická abúzem vybrané návykové látky či skupinou návykových látek.

Metody: Každý participant výzkumného souboru byl otestován prostřednictvím testové baterie. Testová baterie je složena z několika částí. Jedná se o Frontal Assessment Battery, Test cesty (verze A, verze B), Dotazník životní spokojenosti, Barthel Index, Beckův inventář úzkosti, Beckova stupnice pro hodnocení deprese, Addenbrookský kognitivní test, Dysexekutivní dotazník a Test instrumentálních všedních dovedností. Testová baterie slouží ke screeningovému otestování stavu exekutivních a kognitivních funkcí u pacienta. Testová baterie dokáže odhalit případný deficit ve zmíněných oblastech. Nadále byla provedena důkladná rešerše literatury na téma kognitivní rehabilitace a její možnosti.

Výsledky: Výzkumné šetření doporučuje dva vybrané kognitivní rehabilitační programy. Je uvedena jejich charakteristika a užitečnost. Výzkumný soubor byl úspěšně otestován a jsou popsány výsledky jednotlivých skupin.

Závěr a doporučení: Výzkumné šetření poukazuje na důležitost tématu poškození exekutivních funkcí a jejich následné rehabilitace u uživatelů návykových látek. Výzkumné šetření poukazuje na možnost začlenění této problematiky do běžné adiktologické práce s pacienty/klienty. Práce představuje způsob screeningového otestování v praxi. Nabízí také možnosti rehabilitace.

Klíčová slova: exekutivní funkce, kognitivní funkce, adiktologie, dysexekutivní syndrom, kognitivní rehabilitace